

باسمه تعالی

عوامل تعیین کننده تورم

سجاد برخورداری

دانشیار دانشگاه تهران

چارچوب نظری

- مدل کلان اقتصادی
- سمت تقاضای اقتصاد
- سمت عرضه اقتصاد
- شکل گیری انتظارات

$$Y = AD \left(G, \frac{M}{P}, \vartheta \right)$$
$$Y = Y^* + \phi(P - P^e) + u, \quad \phi > 0$$
$$\dot{P}^e = \lambda(P - P^e), \quad \lambda > 0$$

• حل مدل:

$$Y = \phi(G, M, Y^*, P^e, v, u)$$

$$P = \Psi(G, M, Y^*, P^e, v, u)$$

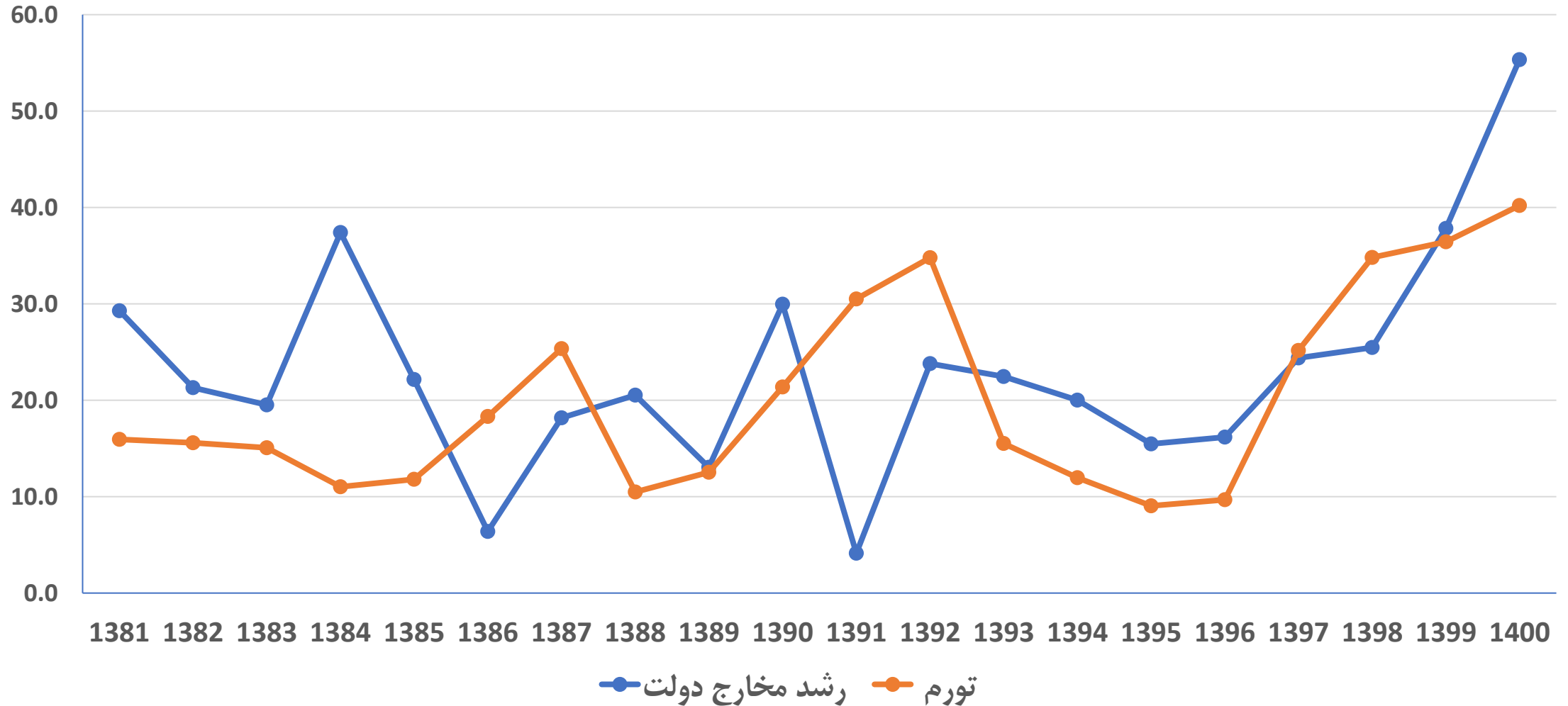
بر اساس روابط تعادلی بالا، می توان عوامل تعیین کننده قیمت در سطح کلان اقتصاد را به صورت زیر بدست آورد:

$$dP = \frac{AD_G dG + \left(\frac{1}{P}\right) AD_{M/P} dM + AD_v dv + du - dY^* + \varphi dP^e}{\varphi + \alpha}$$

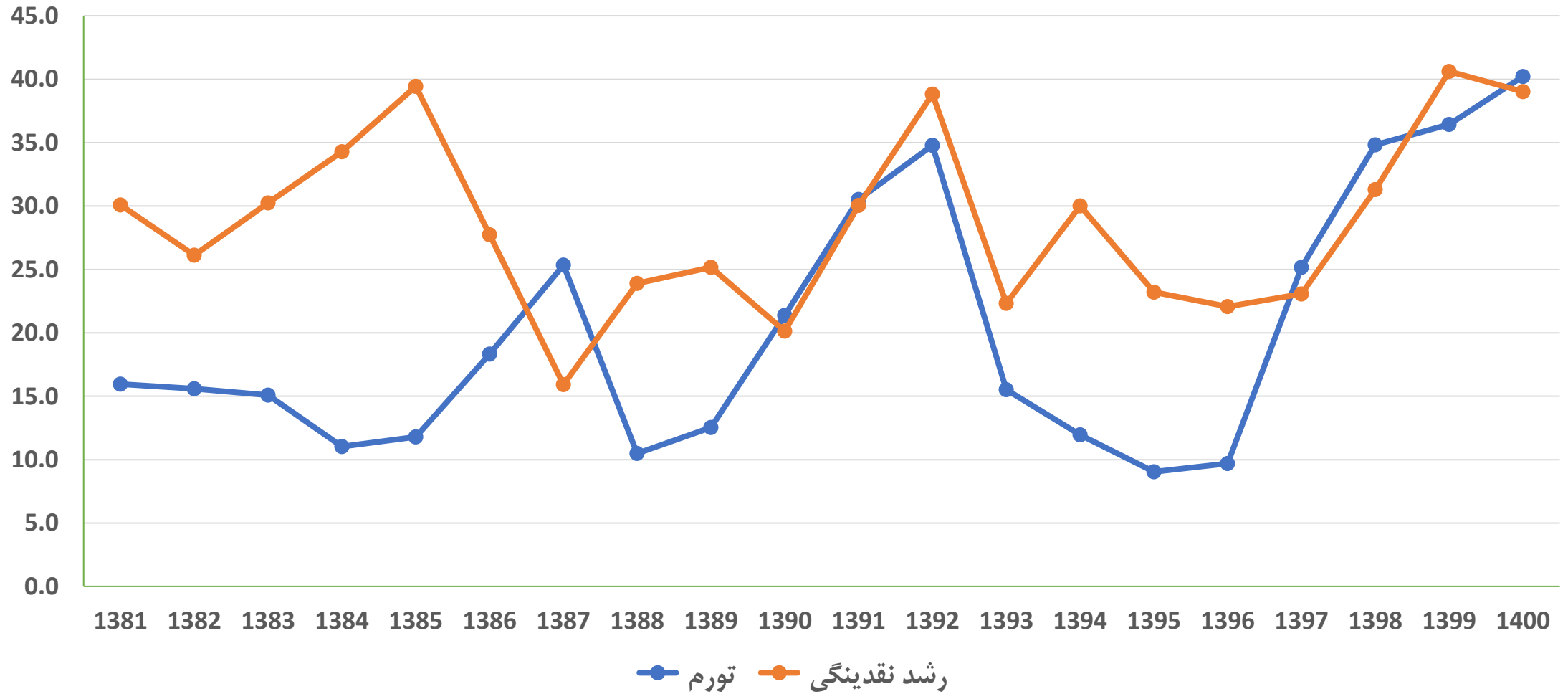
• عوامل تعیین کننده تغییرات قیمت:

- تغییرات در مخارج دولت (dG)
- تغییرات در حجم نقدینگی (dG)
- شوکهای سمت تقاضای اقتصاد (dv)
- شوک های سمت عرضه اقتصاد (du)
- تغییرات در پتانسیل تولید (dY^*)
- تغییرات در انتظارات قیمتی (dP^e)

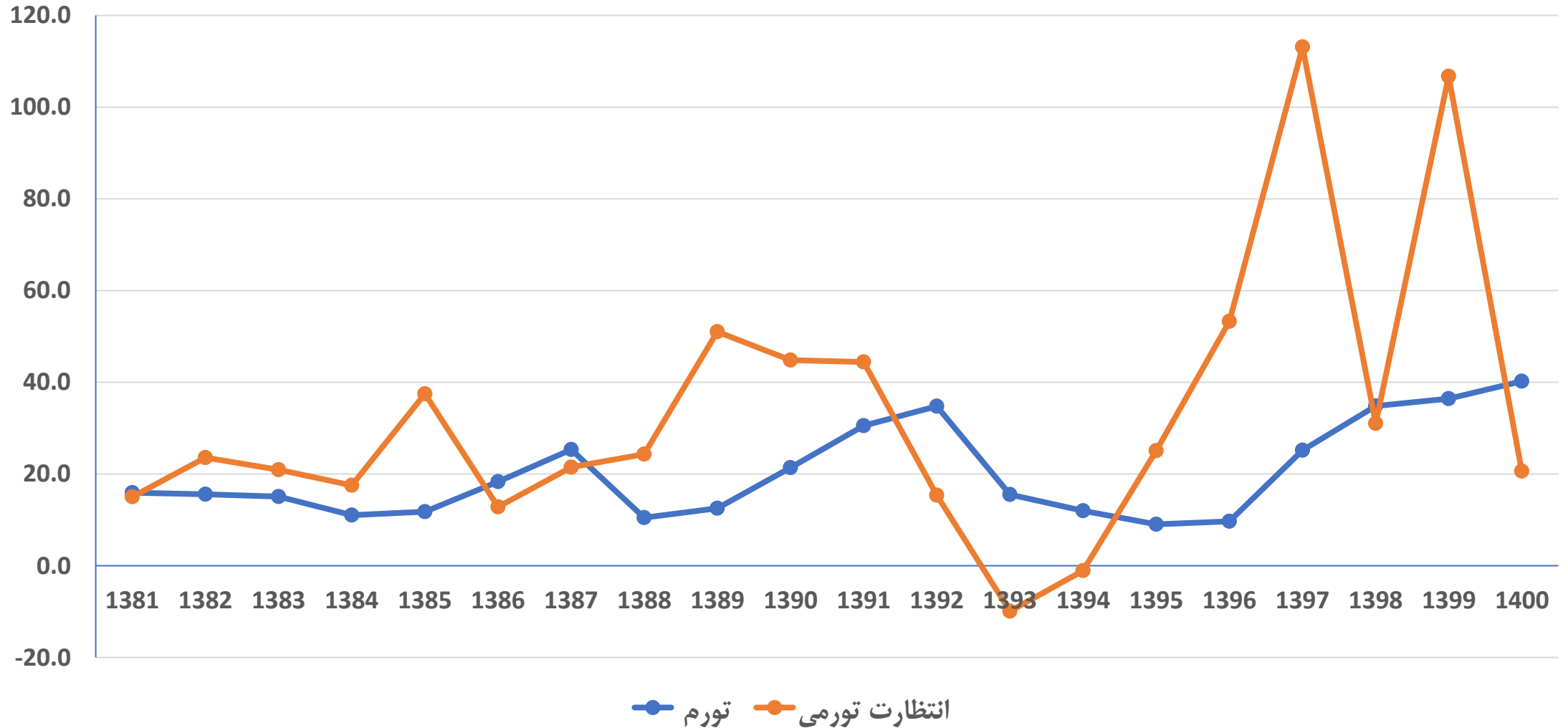
تغییرات در مخارج دولت و تورم

تورم و نقدینگی

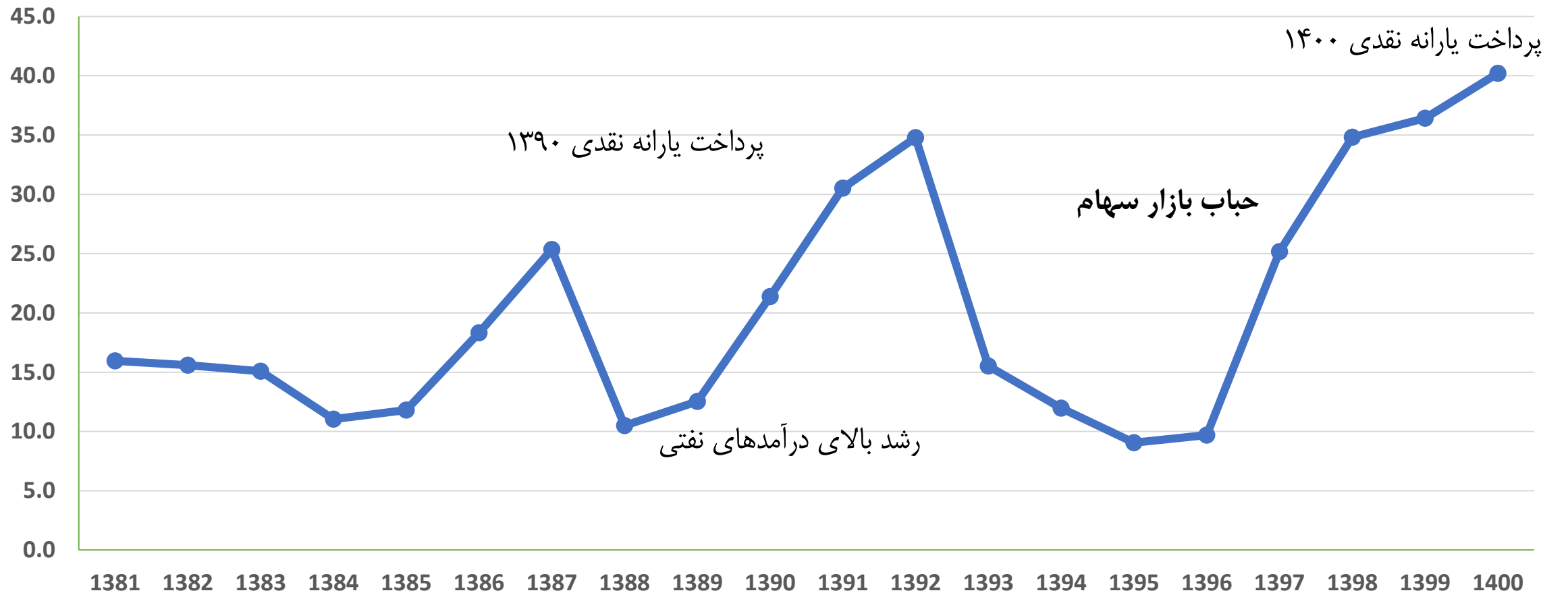
تورم و انتظارات تورمی

شوک های سمت تقاضا

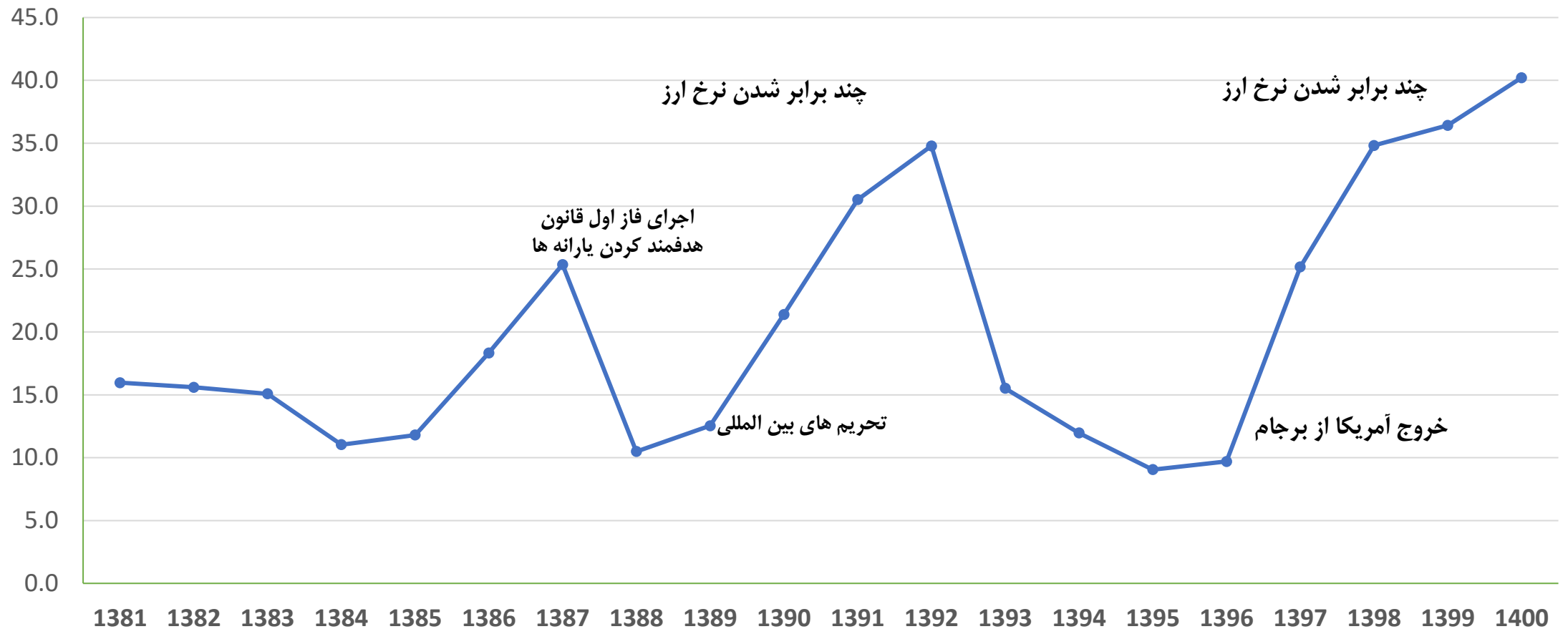
- حباب بازار سهام در دهه ۱۳۸۰
- پرداخت یارانه های نقدی اوایل و اواخر دهه ۱۳۹۰
- حباب بازار سهام در دهه ۱۳۹۰
- پرداخت تسهیلات یارانه ای بنگاه های زودبازده (کاهش نرخ بهره)
- رشد قابل توجه درآمدهای نفتی

شوک های تقاضا و تورم

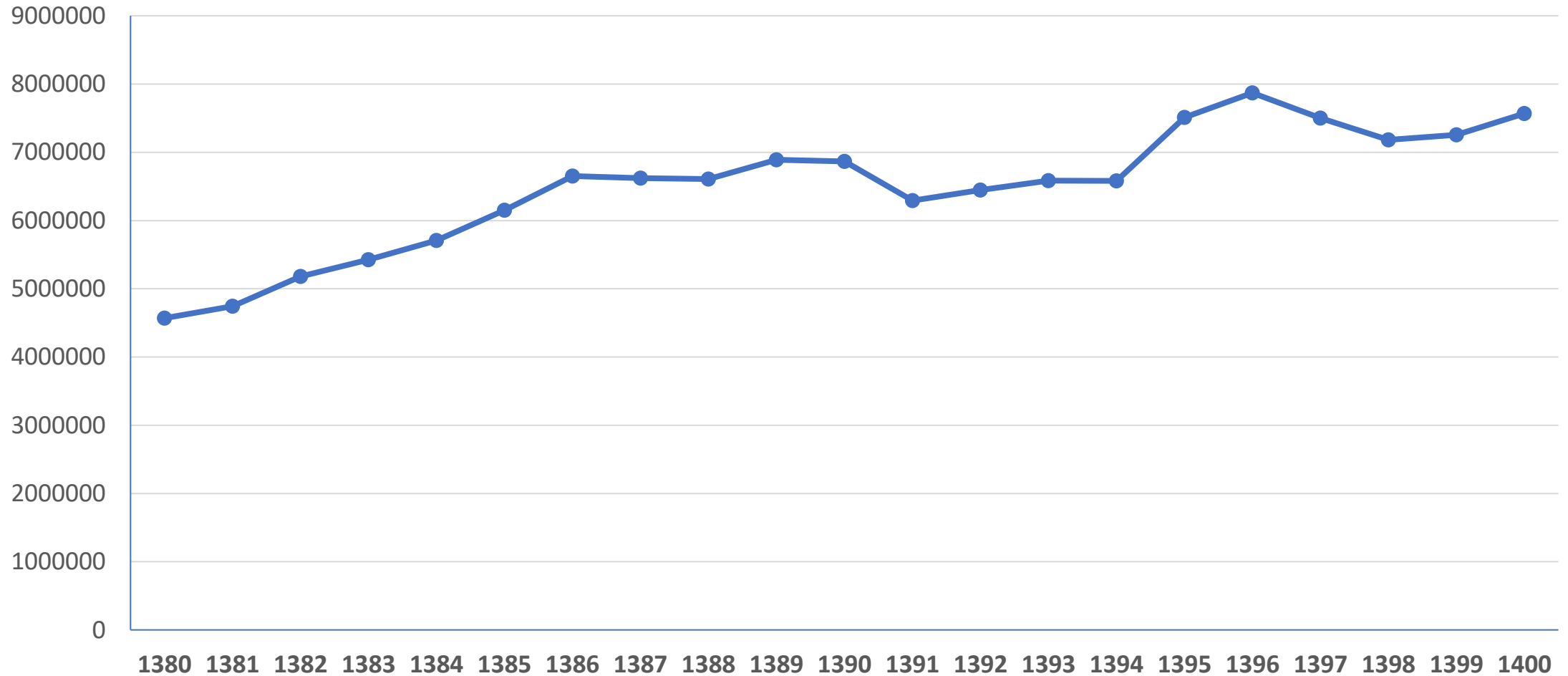

شوک های سمت عرضه اقتصاد

- اجرای فاز اول و دوم قانون هدفمند کردن یارانه ها دهه ۱۳۹۰
- تحریم ها- اوایل دهه ۱۳۹۰ و بعد از ۱۳۹۷
- چند برابر شدن نرخ ارز- وابستگی تولید به واردات - اوایل و اواخر دهه ۱۳۹۰

وضعیت تولید ناخالص داخلی واقعی (میلیارد ریال - پایه ۱۳۹۰)

دلایل پایداری تورم

$$\bullet dP = \frac{AD_G dG + \left(\frac{1}{P}\right) AD_{M/P} dM + AD_v dv + du - dY^* + \varphi dP^e}{\varphi + \alpha}$$

• طبق این رابطه، تغییرات در موارد زیر همواره در اقتصاد ایران وجود دارد:

- رشد مخارج جاری دولت

- رشد حجم پول

- رشد انتظارات قیمتی

پیشنهادات:

• اصلاحات در ساختار بودجه کشور

- اصلاح ساختار هزینه ای بودجه (حقوق و دستمزد، صندوق ها، سیاست های حمایتی، شرکت های دولتی)

• اصلاحات در بخش پولی و بانکی

- ارتباط دولت با نظام بانکی (بانک ها و بانک مرکزی)

- نظارت بانک مرکزی

- سیاست های پولی

• مدیریت انتظارات

- سیاست گذاری اقتصادی

• کنترل و مدیریت شوک های اقتصادی

با تشکر